U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D., JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D., JUDr. Marie Turkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové, Ph.D. v právní věci žalobce: **D. I.**, zastoupený Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátkou se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2009, č. j. 4 Az 6/2009 - 35,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna advokátky Mgr. Dagmar Rezkové Dřímalové **se určuje** částkou 2400 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 4. 2008, č. j. OAM-1-740/VL-07-K02-2007, žalobci nebyl udělen azyl podle § 12, § 13 ani § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a naopak mu byla udělena doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu, a to na dobu 12 měsíců ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 7. 5. 2008.

Rozhodnutím ze dne 29. 4. 2009, č. j. OAM-1-740/VL-07-K03-PD1-2007, žalovaný zamítl žádost žalobce o prodloužení doplňkové ochrany, a to z důvodu nedodržení lhůty pro podání žádosti dle § 53a odst. 1 zákona o azylu. Žalovaný žádost meritorně nezkoumal a v rozhodnutí toliko uvedl, že žalobce podal žádost o prodloužení doplňkové ochrany dne 20. 4. 2009, tedy až po uplynutí lhůty k podání žádosti podle § 53a odst. 1 zákona o azylu. Dle žalovaného nebyly naplněny ani důvody opravňující žalobce podat žádost po uplynutí zákonem stanovené lhůty, tj. důvody nezávislé na vůli žalobce, jež by mu bránily ve včasném podání žádosti.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze, přičemž zejména namítal, že v době rozhodné pro podání žádosti byl pracovně mimo území ČR a neměl ani možnost podat ji prostřednictvím jiné zmocněné osoby. Žádost tedy podal bezprostředně poté, co se vrátil na území České republiky. Důvody, pro které mu byla doplňková ochrana udělena, trvají, neboť mu nadále v zemi původu hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy v případě jeho návratu.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 30. 11. 2009, č. j. 4 Az 6/2009 - 35, rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění rozsudku městský soud uvedl, že jsou dány důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí pro vady řízení a pro nepřezkoumatelnost rozhodnutí spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí. Odkázal přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2009, č. j. 1 Azs 34/2009 - 55, www.nssoud.cz, v němž Nejvyšší správní soud vyslovil právní názor, že lhůta pro podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany (nejpozději 30 dnů před uplynutím doby trvání doplňkové ochrany) uvedená v § 53a odst. 1 zákona o azylu je toliko lhůtou pořádkovou a zákon o azylu správnímu orgánu vydání rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení doplňkové ochrany z důvodu nedodržení této lhůty neumožňuje. Podle městského soudu měl žalovaný přezkoumat důvody žádosti o prodloužení doplňkové ochrany meritorně, a nikoliv pouze vycházet z toho, že žalobce nedodržel lhůtu k podání žádosti.

Žalovaný (stěžovatel) podal proti příslušnému výroku rozsudku městského soudu kasační stížnost, již opřel o důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. namítal nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky městským soudem v předcházejícím řízení. Dle stěžovatele vyložil městský soud ustanovení § 53a odst. 1 zákona o azylu v rozporu s jeho doslovným zněním. Svým výkladem nerespektoval úmysl zákonodárce, jímž bylo stanovení povinnosti požádat o prodloužení doplňkové ochrany nejpozději třicet dnů před uplynutím doby, na niž je udělena. Rozhodnutí o zamítnutí žádosti vydal stěžovatel zcela v souladu se zákonem o azylu, neboť se jedná o rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany dle § 2 odst. 12 zákona o azylu a má k tomuto postupu oprávnění vyplývající z § 53a zákona o azylu.

Stěžovatel dále uvedl, že rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobce vydal již dne 29. 4. 2009 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2009, č. j. 1 Azs 34/2009 - 55, na nějž městský soud ve svém rozhodnutí odkázal, v době jeho rozhodování neexistoval. Jeho aplikace je tudíž dle stěžovatele prolomením pravidla, že soud vychází při rozhodování ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Městský soud se tak v rozporu s judikaturou Ústavního soudu dopustil nepřípustné retroaktivity.

Kasační stížnost dle stěžovatele svým významem podstatně přesahuje jeho vlastní zájmy, neboť se jedná o zásadní právní otázku, v níž je nutno učinit judikatorní odklon od právních závěrů vyslovených v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2009, č. j. 1 Azs 34/2009 - 55, jež jsou v rozporu se zněním § 53a odst. 1 zákona o azylu. Městský

soud zpochybnil povinnost (a právo) oprávněné osoby podat žádost o prodloužení doplňkové ochrany v zákonem stanovené lhůtě. Také retroaktivní aplikace zmíněného rozsudku Nejvyššího správního soudu způsobuje nezákonnost rozsudku městského soudu. Toto pochybení městského soudu při výkladu práva mělo zásadní dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Stěžovatel tedy považuje kasační stížnost za přijatelnou.

Žalobce ve svém vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost, přičemž se ztotožnil se závěry vyjádřenými v napadeném rozsudku městského soudu a odkázal na shora uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2009, č. j. 1 Azs 34/2009 -55.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a jeho jménem jedná osoba, jež má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

O přijatelnou kasační stížnost se podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaného pod č. 933/2006 Sb. NSS, jedná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost vznáší ne plně prejudikovanou právní otázku; (2) kasační stížnost obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; (3) je potřeba učinit judikatorní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (blíže viz citované usnesení zdejšího soudu).

Nejvyšší správní soud neshledává v kasační stížnosti relevantní argumenty svědčící pro její přijatelnost.

Pokud jde o kasační námitku stěžovatele týkající se výkladu § 53a odst. 1 zákona o azylu, vycházel městský soud plně ze zmiňovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2009, č. j. 1 Azs 34/2009 - 55, s nímž stěžovatel zároveň polemizuje. V uvedeném rozhodnutí Nejvyšší správní soud mj. konstatoval následující: „*30denní lhůta uvedená v § 53a odst. 1 zákona o azylu je lhůtou pořádkovou, neboť s jejím nedodržením zákon nespojuje žádné právní následky (...) . Nedodržení uvedené 30denní lhůty není důvodem pro odnětí doplňkové ochrany dle § 17a zákona o azylu, není ani přestupkem dle § 93 zákona o azylu, ani přestupkem ve smyslu zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Nedodržení této lhůty není ani důvodem k zastavení řízení dle § 9 zákona o azylu v kombinaci s § 66 odst. 1 správního řádu, neboť zákon o azylu expressis verbis nedává možnost správnímu orgánu zastavit řízení pro nedodržení 30denní lhůty pro podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany a správní orgán sám bez zákonného zmocnění možnost zastavit řízení nemá.*“ V návaznosti na shora uvedené pak zdejší soud zdůraznil, že „*smyslem § 53a zákona o azylu je umožnit správnímu orgánu opakovaně ověřovat naplnění, resp. trvání podmínek doplňkové ochrany, pro něž byla dle § 14a zákona o azylu žadateli o prodloužení doplňkové ochrany udělena, především vzhledem k možným změnám v zemi původu žadatele. Správní orgán je oprávněn vydat negativní rozhodnutí o uvedené žádosti pouze při nenaplnění podmínek stanovených v § 14a citovaného zákona. Vzhledem k zásadě legality, zakotvené už*

v čl. 2 odst. 4 Ústavy, rovněž v čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod (...) a v § 2 odst. 1 správního řádu správní orgán nemá možnost rozšiřovat výčet možných druhů rozhodnutí uvedených v zákoně o azylu o vlastní, v zákoně neupravené „rozhodnutí", v tomto případě o rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení doplňkové ochrany pro nedodržení lhůty stanovené v § 53a odst. 1 zákona o azylu". Na tento rozsudek následně navázala a citovaný právní názor převzala řada dalších rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, např. rozsudky ze dne 14. 8. 2009, č. j. 9 Azs 36/2009 - 69, ze dne 2. 9. 2009, č. j. 2 Azs 26/2009 - 123 a ze dne 26. 11. 2009, č. j. 6 Azs 68/2009 - 86, všechny dostupné na www.nssoud.cz.

Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu tedy vyplývá jednoznačný závěr o tom, že lhůta pro podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany dle § 53a odst. 1 zákona o azylu je lhůtou toliko pořádkovou, nedodržení této lhůty v případě, kdy beneficiář doplňkové ochrany požádal před uplynutím doby, na kterou byla doplňková ochrana udělena, o její prodloužení, tak nemůže být důvodem pro zamítnutí této žádosti. Nejde tedy o to, že by zákon o azylu stěžovateli vůbec neumožňoval rozhodnout o žádosti o prodloužení doplňkové ochrany (viz § 2 odst. 12 zákona o azylu) či že by neumožňoval tuto žádost zamítnout, nicméně dle § 53a odst. 1 zákona o azylu může být důvodem zamítnutí žádosti pouze to, že již netrvají důvody, pro něž byla doplňková ochrana udělena (§ 14a, příp. § 14b zákona o azylu), resp. že nastanou důvody, pro něž je jinak možné doplňkovou ochranu odejmout (§ 17a zákona o azylu).

Nejvyšší správní soud tak nevidí ani v posuzované věci žádný důvod k tomu, aby se od své dosavadní judikatury odchýlil. Zároveň je zřejmé, že judikatura v českém ústavním systému vždy představuje výklad příslušných ustanovení právních předpisů soudy, nejedná se tedy o právní předpisy samotné. Pokud tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že § 53a odst. 1 zákona o azylu je nutno vykládat shora uvedeným způsobem, pak samozřejmě předmětné ustanovení mělo být takto vykládáno od okamžiku jeho účinnosti, a nikoliv až od okamžiku vydání citovaného judikátu Nejvyššího správního soudu. Tím, že městský soud z uvedeného judikátu vycházel, se tedy rozhodně nedopustil porušení § 75 odst. 1 s. ř. s. a už vůbec ne nepřípustné retroaktivity ve smyslu judikatury Ústavního soudu.

Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že jeho ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti a městský soud se *prima facie* v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu předmětných ustanovení podaného v citovaných rozhodnutích. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, a to ani důvod k judikatornímu odklonu, byť ho k tomu stěžovatel vyzýval. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., z nichž vyplývá, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Žalobci byla městským soudem ustanovena zástupkyně z řad advokátů, Mgr. Dagmar Rezková Dřímalová; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Ustanovené zástupkyni žalobce byla přiznána odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti a náhrada hotových výdajů v celkové částce 2400 Kč [jeden úkon právní služby spočívající v písemném vyjádření ke kasační stížnosti za 2100 Kč podle § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) a § 7 bodem 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v platném znění, dále pak jeden režijní paušál po 300 Kč, celkem tedy 2400 Kč].

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 31. března 2010

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu